

George V van het Verenigd Koninkrijk: Marlborough House (Londen), 3 juni 1865 – Sandringham House (Norfolk), 20 januari 1936

George Frederik Ernst Albert, Engels: George Frederick Ernest Albert was de eerste Britse monarch uit het huis Windsor, dat hijzelf had gecreëerd uit de Britse tak van het huis Saksen-Coburg en Gotha. Hij was koning van het Verenigd Koninkrijk en van de andere gebieden binnen het Britse Rijk, maar George was ook keizer van Indië en de eerste koning van de Ierse Vrijstaat. George regeerde vanaf 6 mei 1910, tijdens de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) tot aan zijn dood in 1936.

Prins van Wales

Periode: 1901-1910

Voorganger: Albert Eduard

Opvolger: Eduard

Koning van het Verenigd Koninkrijk

Keizer van Indië

Periode: 6 mei 1910 - 20 januari 1936

Voorganger: Eduard VII

Opvolger: Eduard VIII

George werd geboren op 3 juni 1865 te Marlborough House in Londen.

Marlborough House in Londen

Zijn vader was de Prins van Wales (de latere koning Eduard VII), de oudste zoon van koningin Victoria en prins-gemaal Albert van Saksen-Coburg en Gotha. Zijn moeder was Alexandra van Denemarken (later koningin Alexandra), de oudste dochter van koning Christiaan IX van Denemarken en diens vrouw, koningin Louise van Hessen-Kassel.

Eduard VII van het Verenigd Koninkrijk en Alexandra van Denemarken

Als kleinzoon van koningin Victoria in mannelijke lijn, kreeg George de volgende titel bij zijn geboorte: Zijne Koninklijke Hoogheid Prins George van Wales.

Hij werd op 7 juli 1865 gedoopt in de privékapel van Windsor Castle.

Luchtfoto van Windsor Castle

Als jongere zoon van de prins van Wales werd er niet verwacht dat George ooit koning zou worden. Hij had namelijk een oudere broer, prins Albert Victor, die als tweede in de lijn van troonopvolging stond, na zijn vader.

Albert Victor in 1891, een jaar voor zijn dood.

George werd zeventien maanden na zijn broer geboren. Er werd besloten om beide koninklijke prinsen samen te onderwijzen. Koningin Victoria wees John Neale Dalton aan als hun leraar. In september 1877 gingen ze samen een opleiding volgen op het schip HMS Britannia (vroeger de HMS Prince of Wales geheten) op het Britannia Royal Naval College in Dartmouth. Hun vader zou ooit gezegd hebben dat de marine de beste training voor elke jongen zou zijn.

Prins George in 1870, als vijfjarige jongen

Drie jaar lang dienden de twee prinsen als midshipman op de HMS Bacchante, begeleid door Dalton. Ze maakten een rondreis door het Britse Rijk, waar ze de kolonies in de Caraïben, Zuid-Afrika en Australië bezochten. Ze maakten ook een stop in Norfolk (Virginia), de Middellandse Zee, Zuid-Amerika, het Verre Oosten en Egypte. In Japan liet George door een Japanse kunstenaar een blauw-rode draak op zijn arm tatoeëren. Dalton schreef een verslag van de reis. Toen de broers terugkwamen in het Verenigd Koninkrijk werden ze van elkaar gescheiden; Albert Victor ging naar het Trinity College in Cambridge en George zette zijn carrière bij de Royal Navy voort.

Trinity College (Cambridge)

Hij reisde over de wereld en bezocht vele delen van het Britse Rijk. Hij diende de marine tot aan zijn laatste bevel in 1891.

Huwelijk

Als jongeman was hij bestemd voor de marine. Prins George diende vele jaren onder het gezag van zijn oom, prins Alfred, de hertog van Edinburgh, die was gestationeerd op Malta.

Prins Alfred I, hertog van Edinburgh

Daar bouwde hij een goede band op en werd later verliefd op de dochter van prins Alfred, Marie.

Marie van Edinburgh

Zijn grootmoeder, vader en zijn oom gaven allen toestemming voor hun relatie. Maar de moeders, de prinses van Wales en de hertogin van Edinburgh, waren er beiden tegen. De prinses van Wales dacht dat de familie te pro-Duits was en de hertogin van Edinburgh had een afkeer van Engeland. Toen George een aanzoek deed, weigerde Marie, onder invloed van haar moeder. Ze werd later koningin van Roemenië.

In 1891 verloofde Albert Victor zich met prinses Mary van Teck (beter bekend als "May"), de enige dochter van prins Frans van Teck, de hertog van Teck en diens vrouw prinses Maria Adelheid van Cambridge.

Mary van Teck

Zes weken later stierf Albert Victor aan een longontsteking. Hij liet George achter als volgende in de lijn van troonopvolging. George stopte bij de marine, omdat er van hem werd verwacht een meer politieke rol te gaan spelen.

Koningin Victoria zag prinses Mary nog steeds als een goede kandidaat voor een toekomstige koning. Daarom drong ze er bij George op aan om haar een aanzoek te doen. George deed dat en Mary accepteerde. Het huwelijk werd een groot succes.

Het huwelijk van George en Mary vond plaats op 6 juli 1893 in de Koninklijke Kapel van het St. James's Palace in Londen.

Hoofdingang St. James's Palace

The Times beweerde dat het volk in de war raakte omdat ze niet goed wisten wie nu de hertog van York was (later George V) en wie de tsarevitsj (later Nicolaas II) van Rusland was. Dit kwam doordat hun baarden en kleding bijna hetzelfde waren.

George, als Hertog van York in 1893

Prins van Wales

Als hertog en hertogin van York, voerden George en Mary vele publieke functies uit. Toen koningin Victoria stierf op 22 januari 1901, werd de vader van George de nieuwe koning als koning Eduard VII. George erfde de titels Hertog van Cornwall en Hertog van Rothesay, en voor de rest van het jaar werd George Zijne Koninklijke Hoogheid de Hertog van Cornwall en York genoemd. In 1901 maakten George en Mary een reis door het Britse Rijk, en bezochten ze Australië, waar de hertog de eerste bijeenkomst van het Australische Parlement opende en het Commonwealth of Australia werd opgericht. Tijdens deze reis bezochten ze ook Zuid-Afrika, Canada en Nieuw-Zeeland. In Nieuw-Zeeland werd het Cornwall Park in Auckland naar hen vernoemd. Dit werd hun cadeau, geschonken door de toenmalige burgemeester van Auckland, John Logan Campbell.

Op 9 november 1901 kreeg George de titel prins van Wales en graaf van Chester. Koning Eduard VII wilde dat zijn zoon meer voorbereiding en ervaring zou krijgen, voorafgaand aan zijn toekomstige rol in tegenstelling tot Eduard zelf, die door koningin Victoria werd uitgesloten van de politieke zaken. George kreeg ruime toegang tot de staatszaken, documenten en stukken door zijn vader. George op zijn beurt gaf zijn vrouw toegang tot zijn documenten want hij waardeerde haar zeer en vertrouwde zeer veel op haar mening. Mary schreef meestal de toespraken van haar echtgenoot.

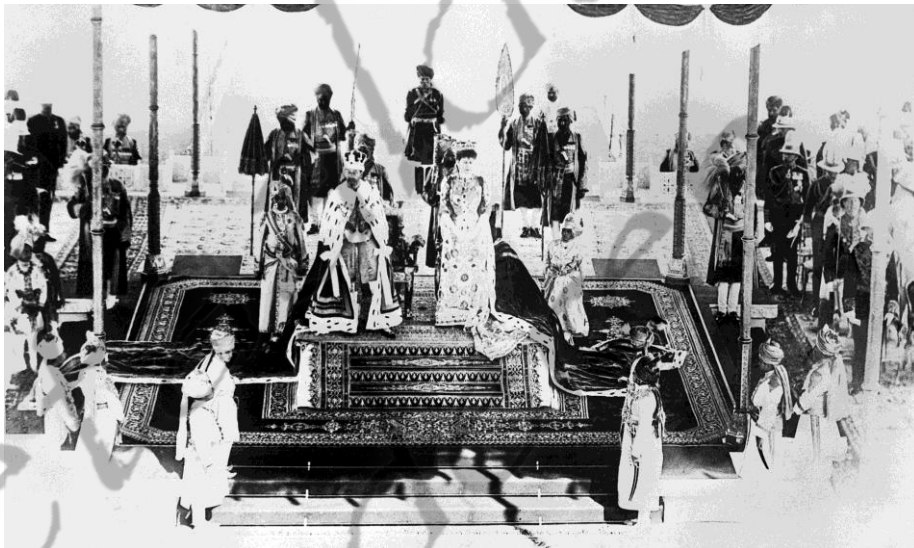
Regering

Op 6 mei 1910 stierf koning Eduard VII en George besteeg de troon met Mary aan zijn zijde. George had nooit van de officiële naam "Victoria Mary" van zijn vrouw gehouden en hij drong er bij haar op aan om een van de twee namen te laten vallen. Zij vond zelf dat ze niet als koningin Victoria bekend kon worden en dus werd ze koningin Mary. Hun kroning vond plaats op 22 juni 1911 in de Westminster Abbey.

Westminster Abbey

Later dat jaar reisden George en Mary naar Brits-Indië voor de Delhi Durbar (de kroning tot keizer en keizerin) op 12 december.

George en Marie tijdens de Delhi Durbar

Tijdens de ceremonie droeg George de nieuwe keizerlijke kroon van Indië. Later reisden de keizer en keizerin door Indië, om hun nieuwe onderdanen te bezoeken. George nam ook de kans om op tijgers te jagen (uiteindelijk doodde hij er 21). Op 18 december 1913 schoot George meer dan duizend fazanten dood in zes uur, op het erf van Lord Burnham. George zei later: *"we went a little far that day"*

(vertaling: We gingen een beetje te ver die dag).

Eerste Wereldoorlog

Van 1914 tot 1918 was Groot-Brittannië in oorlog met het Duitse Keizerrijk. De Duitse keizer Wilhelm II, die voor het Britse publiek het symbool werd voor alle verschrikkingen van de oorlog, was een neef van koning George.

Wilhelm II van Duitsland

Koningin Mary, hoewel Brits net zoals haar moeder, was een dochter van de hertog van Teck, een nakomeling van het Duitse koninklijke geslacht Württemberg.

De koninklijke grootvader aan vaderskant was prins-gemaal Albert van Saksen-Coburg en Gotha en daardoor droegen de koning en zijn kinderen de titels Prins en Prinses van Saksen-Coburg en Gotha en hadden ze de titel Hertog en Hertogin van Saksen.

Albert van Saksen-Coburg en Gotha

De koning had zwagers en neven die Brits waren maar die Duitse titels hadden zoals de Hertog en Hertogin van Teck, de Prins en Prinses van Battenberg, de Prins en Prinses van Hessen-Darmstadt en de Prins en Prinses van Sleeswijk-Holstein-Sonderburg-Augustenburg. De schrijver Herbert George Wells schreef over het "vol vreemdelingen en weinig enthousiasmerende hof", waarop George de volgende beroemde zin antwoordde: "Ik mag dan weinig enthousiasmerend zijn, maar ik verdoem nog liever dan dat ik een vreemdeling ben."

Op 17 juli 1917 riep George V de Order in Council in het leven die de naam van het Britse koninklijke huis veranderde van het Duits klinkende Saksen-Coburg en Gotha in het huis

Windsor, onder andere ook om de Britse nationalistische gevoelens te sussen. De nieuwe achternaam is bedoeld voor alle nakomelingen van koningin Victoria die woonachtig waren in het Verenigd Koninkrijk, met uitzondering van de vrouwen die getrouwd waren met andere families en hun nakomelingen.

Tot slot deed George afstand van het gebruik van alle Duitse titels, en nam hij enkel Brits klinkende achternamen en titels aan. George compenseerde meerdere van zijn mannelijke familieleden door hen Britse titels te geven en ze toe te laten tot de Britse adel. Een neef van hem, prins Lodewijk Alexander van Battenberg, werd in 1917 Lodewijk Alexander Mountbatten, eerste markies van Milford Haven, en zijn zwager Adolf van Teck werd nu Adolphus, eerste markies van Cambridge.

Lodewijk Alexander van Battenberg

Adolf van Teck

Anderen zoals prinses Marie Louise van Sleeswijk-Holstein-Sonderburg-Augustenburg en prinses Helena Victoria van Sleeswijk-Holstein-Sonderburg-Augustenburg maakten gewoonweg geen gebruik meer van hun territoriale benamingen.

Marie Louise van Sleeswijk-Holstein-Sonderburg-Augustenburg

Helena Victoria van Sleeswijk-Holstein-Sonderburg-Augustenburg

De koning kende de titel Zijne (of Hare) Koninklijke Hoogheid en de titel Prins (of Prinses) van Groot-Brittannië en Ierland enkel toe aan de kinderen van de monarch en aan de kinderen van de zonen van de monarch en de oudste levende zoon van de oudste levende zoon van een prins van Wales.

Familieleden van de Britse koninklijke familie die vochten aan de Duitse kant, zoals prins Ernst August II van Hannover, derde hertog van Cumberland en Teviotdale (een nakomeling in mannelijke lijn van koning George III) en prins Karel Eduard, hertog van Albany en van Saksen-Coburg en Gotha (een kleinzoon in mannelijke lijn van koningin Victoria), werden gewoonweg uit de Britse adel gehaald.

Karel Eduard, Hertog van Saksen-Coburg en Gotha

Een raad die in 1919 werd opgericht bekrachtigde dit feit. George verwijderde ook hun Kousenband-vlaggen uit de St George's Chapel in Windsor Castle onder druk van zijn moeder, koningin Alexandra.

Toen tsaar Nicolaas II van Rusland, een neef van George via zijn moeder, koningin Alexandra (de moeder van Nicolaas II was tsarina Maria Fjodorovna, de zuster van koningin Alexandra) omwille van Russische Revolutie in 1917 onttroond werd, bood de Britse regering de tsaar en zijn familie asiel aan in Engeland.

Nicolaas II van Rusland

Maar de dreigende houding van het Britse volk en de vrees dat een soortgelijke revolutie misschien zou plaatsvinden in Groot-Brittannië hebben er bij George toe geleid om te denken dat de aanwezigheid van de tsaar en zijn familie misschien niet gepast zou lijken bij de toenmalige omstandigheden. Louis Mountbatten, eerste graaf Mountbatten van Birma, beweerde dat David Lloyd George, de eerste minister, tegen een reddingspoging was van de Romanovs. Notities van Lord Stamfordham, de privésecretaris van de koning, suggereren dat koning George V tegen de redding was ondanks het advies van Lloyd George. Grote plannen voor een redding werden ondernomen door de MI1, een onderdeel van de Britse

inlichtingenorganisatie, maar door de steeds krachtiger wordende positie van de bolsjewieken en grotere moeilijkheden met het verloop van de oorlog, werd er besloten om de plannen van MI1 niet door te laten gaan. De tsaar en zijn gezin bleven dus in Rusland. In de nacht van 16 op 17 juli 1918 werden de tsaar en zijn gezin en enkele bedienden door de bolsjewieken in Jekaterinenburg vermoord. Het afschuwelijke nieuws werd door lord Stamfordham verteld. Op het moment dat lord Stamfordham het de koning vertelde was hij op Sandringham House.

Sandringham House

Het jaar daarop werden Maria Fjodorovna, de tante van George, en andere leden van de Russische keizerlijke familie gered door Britse schepen van de Krim.

Twee maanden na het eind van de oorlog stierf de jongste zoon van de koning, prins John, op de leeftijd van 13 jaar. Prins John had epilepsie en een zeer slechte gezondheid. George kreeg het nieuws te horen via zijn vrouw, de koningin. De koninklijke familie was zeer geschokt door de dood van John. "Mijn oudste zoons waren veilig teruggekomen uit de oorlog, wie had er gedacht dat het John zou zijn?", vertelde koningin Mary aan Charlotte Bill. Koningin Mary schreef aan George: *"John had been a great anxiety to us for many years... The first break in the family circle is hard to bear but people have been so kind & sympathetic & this has helped us much"*.

(Vertaald: "John was een grote angst bij ons voor vele jaren... De eerste breuk in de familiekring is moeilijk te dragen maar de mensen zijn zo vriendelijk en meelevend en dit heeft ons zeer geholpen.").

Prins John

Latere leven

Tijdens en na de Eerste Wereldoorlog vielen vele koningshuizen binnen Europa: niet alleen in Rusland maar ook in Oostenrijk, Duitsland en Griekenland terwijl Spanje werd getroffen door een revolutie. De meeste van deze landen werden geregeerd door familieleden van George. In 1922 werd een schip van de Royal Navy naar Griekenland gestuurd om daar zijn neef, prins Andreas van Griekenland, (een zoon van koning George I) en zijn nicht prinses Alice van Battenberg (een dochter van prins Lodewijk Alexander van Battenberg, hij kreeg in 1917 titels in de Britse adel) en hun kinderen onder wie prins Philip te redden.

Andreas van Griekenland

Alice van Battenberg

Philip zou later trouwen met een kleindochter van George, de latere koningin Elizabeth II. Kort voor de dood van George V in 1936 werd de Griekse monarchie in ere hersteld onder koning George II.

In zijn latere leven werd de relatie tussen George en zijn erfgenaam, prins Eduard, slechter. George was teleurgesteld in Eduard omdat hij nog steeds geen geschikte vrouw had gevonden en keurde zijn relaties met getrouwde vrouwen niet goed. Hij was niet heel erg blij met het idee dat Eduard de troon zou erven. George had juist een zeer goede relatie met zijn tweede zoon, prins Albert (later George VI). En hij was zeer gesteld op zijn kleindochter, prinses Elizabeth, die hij de bijnaam "Lilibet" gaf. Zij op haar beurt noemde haar grootvader liefkozend "Grandpa England". George zei het volgende over zijn zoon Eduard: *After I am dead, the boy will ruin himself within 12 months*

(Vertaald: "Nadat ik dood ben, zal de jongen zichzelf ruïneren binnen 12 maanden" en over Albert en Elizabeth zei hij: *I pray to God my eldest son will never marry and have children, and that nothing will come between Bertie and Lilibet and the throne.*

(Vertaald: "Ik bid tot God dat mijn oudste zoon nooit zal trouwen en dat niets in de weg zal staan tussen Bertie (Albert) en Lilibet (Elizabeth) en de troon.").

Overlijden

De Eerste Wereldoorlog had zijn tol geëist van Georges gezondheid, en omdat hij een zware roker was, had hij zeer veel last van ademhalingsproblemen. Hij leed aan emfyseem, bronchitis, COPD en pleuritis. In 1928 werd hij ernstig ziek en voor de twee daaropvolgende jaren werden zijn publieke functies door zijn zoon Eduard overgenomen. De koning pensioneerde voor een korte periode en ging voor een vakantie naar Bognor Regis in West Sussex.

De koning herstelde niet volledig. In de avond van 15 januari 1936 ging de koning naar bed in Sandringham House en klaagde over een verkoudheid, hij zou zijn slaapkamer nooit meer levend verlaten. Hij werd geleidelijk zwakker, soms was hij bij bewustzijn en soms buiten bewustzijn. Rond 20 januari was hij stervende. De koning stierf op 20 januari 1936, nadat de arts, de toekomstige baron Dawson of Penn, hem een injectie gaf met morfine en cocaïne die zijn dood waarschijnlijk versnelden. Er was sprake van euthanasie, de hofarts stond ook

in het openbaar debat niet afwijzend tegenover een zachte dood, ook niet wanneer het leven daardoor iets werd verkort. Het hof wilde de dood van de koning beslist in de koningsgezinde ochtendkranten gepubliceerd zien. De laatste woorden van de koning waren "God damn you" maar in de pers werd geschreven dat hij "How is the Empire?" had gevraagd.

George stierf om 23.55 uur en werd bijgezet in de St George's Chapel in Windsor Castle.

St George's Chapel in Windsor Castle

Crypte van George V en zijn vrouw Mary van Teck

Het elkaar zeer toegewijde echtpaar kreeg zes kinderen, vijf zonen en één dochter:

- David, Prins van Wales, Koning van het Verenigd Koninkrijk, Keizer van Indië
- Albert, Hertog van York, Koning van het Verenigd Koninkrijk, Keizer van Indië
- Mary, Princess Royal, Gravin van Harewood
- Henry, Hertog van Gloucester ☐ George, Hertog van Kent

- John, Prins van het Verenigd Koninkrijk

A stylized, handwritten signature in black ink that reads "George R. I." with a long, sweeping underline.

Handtekening van George V

Wapen van het Verenigd Koninkrijk 1837 to 1952

De Schotse variant